

Møte torsdag den 21. oktober kl. 10

President: J ø r g e n K o s m o

D a g s o r d e n (nr. 6):

1. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldinger for 2003 (Innst. S. nr. 7 (2004-2005), jf. St.meld. nr. 43 (2003-2004))

2. Interpellasjon fra representanten Ulf Erik Knudsen til moderniseringsministeren:

«Det internasjonale konsultantselskapet Accenture har nylig offentliggjort en undersøkelse om utviklingen av offentlige elektroniske tjenester i en rekke land. Undersøkelsen sammenligner offentlig sektors bruk av IKT i 22 land. Det er femte år på rad at undersøkelsen gjennomføres. Norge, som i 2001 var oppe på fjerde plass, er nå på en begredelig 15. plass. Dette kan da umulig være godt nok for et land som ønsker å gi sine innbyggere gode tjenester. Rapporten viser til at de land som er ledende, høster betydelige gevinster fra innføringen av IKT. Effektiv bruk av IKT er en forutsetning for et konkurransedyktig næringsliv og rasjonell bruk av offentlige midler.

Hva vil statsråden gjøre for å øke innføringen av effektiviserende IKT-løsninger i Norge?»

3. Interpellasjon fra representanten Ranveig Frøiland til kultur- og kirkeministeren:

«Det er viktig å integrere barn som har bakgrunn som innvandrere, flyktning og asylsøker, og myndighetene yter viktige bidrag i denne sammenhengen. Men det er ildsjeler i frivillige organisasjoner som driv dette i samarbeid med myndighetene. Vard-modellen i Haugesund er eit slikt tiltak som er velkjent, og som det blir vist til i ulike sammenhengar som noko det er verdt å byggja vidare på. Dei frivillige kreftene brukar mykje tid på å skaffa finansiering og har dessutan altfor kort tidsperspektiv å jobba etter, grunna usikker finansiering. Vard-modellen bør sikrast finansiering over ein treårsperiode, slik at arbeidet kan fortsetja, og at dette prosjektet kan vera ein mal for andre frivillige organisasjonar.

Kan statsråden medverka til dette?»

4. Referat

*Minnetale over tidligere stortingsrepresentant
Einar Førde*

Presidenten: Ærede medrepresentanter!

Tidligere stortingsrepresentant Einar Førde er død, 61 år gammel.

Med Einar Førdes bortgang har vi mistet en av de mest markante skikkelsene i norsk samfunnsliv de siste 50 år. Få i hans generasjon har maktet å prege samtiden like sterkt og sette så dype spor etter seg som han.

Einar Førde var usedvanlig og allsidig begavet og oppnådde også å realisere sine mange talenter: en ener på arenaer som idrett, skole, politikk og media.

Førde ble født i industristedet Høyanger under annen verdenskrig. I etterkrigstiden fikk han muligheten til å utfolde sine evner. Ved hjelp av brennende engasjement og blendende dyktighet oppnådde han høye tillitsverv i samfunnet, og han avsluttet karrieren med å gjøre NRK til en moderne mediebedrift. Einar Førdes liv er slik også historien om det moderne Norge er.

Bare 22 år gammel ble han valgt inn i Arbeiderpartiets sentralstyre i 1965. Der delte han bord med historiske skikkelser som Einar Gerhardsen og Haakon Lie. Han ble gjenvalgt og gjenvalgt og ble sittende i nesten et kvart århundre, hvorav de siste åtte som nestformann.

Einar Førde var alltid sterkt engasjert i utenrikspolitikken og stod som ung politiker i fremste rekke i kampen mot USAs krigføring i Vietnam, mot juntaen i Hellas, mot norsk NATO-medlemskap og mot EU. I disse spørsmålene var han en av de aller fremste i sin generasjon. Det var en intellektuell prosess og verken opportuniste eller makelighet som førte til at han senere ble tilhenger av at Norge skulle delta både i EU og NATO.

Han var kirke- og undervisningsminister fra 1979 til 1981, men det var først og fremst som parlamentariker Einar Førde utfoldet sitt politiske virke. Han vil bli regnet som en av etterkrigstidens største parlamentarikere, og satte preg på alle de store politiske debattene i de 20 årene han var medlem av Stortinget. Da Einar Førde var gruppeleder for Arbeiderpartiets stortingsgruppe fra 1986 til 1989, kom alle disse egenskapene til uttrykk. Førde var en omsorgsfull og lyttende leder og ble til manges overraskelse en elsket leder av stortingsgruppen.

Men på Stortinget var han også fryktet. Som statsminister Bondevik sa i en kommentar til Fædrelandsvennen forleden:

«Førde hadde en retorikk som kunne skremme noen, men vi som fikk gleden av å lære ham å kjenne, vet at han var omsorgsfull, omtenkfull og også opptatt av livets dype spørsmål.»

Et av Einars varemerker var latteren – kneggingen, mekringen – som var helt hans egen. Når Einar satt ved et bord i stortingsrestauranten, kom den ofte, og den ble fulgt av en latterbølge fra alle de omsittende. Da kunne du vite at Einar hadde gjort en besk observasjon, avslørt en skjult inkonsistens, foretatt en uventet kopling og satt friske ord på fakta – fulgt av kneggingen og andres latter.

Som hans venn og partikollega Gudmund Hernes sa:

- Einar Førde var en alvorsmann forkledd som humorist.
- Han var en bygger forkledd som gjøgler.
- Han var en humanist forkledd som kyniker.

Han var sosialdemokrat. Han var en fellesnevner. Han kunne sette ord på det de fleste tenker, men de færreste kan formulere.

I 1981 gav Einar Førde ut debattboka «Vi er alle sosialdemokrater». Bokens tittel har gått inn i det norske språket, og han fanget den sterke stilling likhetsidealene har i det norske folk, uansett parti.

Einar Førde er dypt savnet. Trøsten er vissheten om at han vil fortsette å gi glede. Han vil fortsette å gi innsikt. Han vil fortsette å gi refleksjon, ved det han gjorde og ved den han var.

Vi har en dyptfølt takknemlighet for den innsatsen Einar Førde har gjort. Nå går våre tanker og medfølelse til de nærmeste.

Det er med dyp respekt vi lyser fred over Einar Førdes minne.

Representantene påhørte stående presidentens minnetale.

Statsråd Morten Andreas Meyer overbrakte 1 ggl. proposisjon (se under Referat).

Presidenten: Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet – om nødvendig – fortsetter utover den reglementsmessige tid kl. 15 til dagens kart er ferdigbehandlet.

– Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

S a k n r . 1

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldinger for 2003 (Innst. S. nr. 7 (2004-2005), jf. St.meld. nr. 43 (2003-2004))

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:08:55] (ordfører for saken): Som saksordfører føler jeg det riktig å knytte noen korte merknader til denne innstillingen fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.

I komiteen og i Stortinget er det bred oppslutning om at det arbeidet som gjøres av Datatilsynet og Personvernemnda, er svært viktig i vårt moderne samfunn. Gjennom den teknologiske utviklingen er personvernet under kontinuerlig press.

Dataregisteret og overvåkingen blir stadig mer omfattende. Mulighetene for å krenke personvernet er i økende grad til stede. I denne sammenheng er Datatilsynet, nemnda og vårt lovverk individets forsvarsverk.

Datatilsynet har på mange måter en vakthundfunksjon. Det som kanskje er viktigst ved tilsynet, er at det er en aktiv deltaker i den offentlige debatt rundt personvern hensyn og teknologiutvikling. Det har stor verdi at tilsynet fremstår som en aktør med perspektiv på personvern, veid opp mot de teknologiske muligheter som finnes.

Det er et behov for trygghet i forhold til kriminalitet i det norske samfunnet. Utviklingen viser en stadig tendens mot økende kriminalitet – og økende alvorlig kriminalitet. Dette gjør at det er lett å ty til løsninger med overvåking av nett, adgangskontroll og særlig overvåking med kameraer av butikker, kjøpesentra og offentlige rom.

Når vi bruker disse metodene for å gi trygghet til befolkningen, setter vi samtidig også vårt privatliv under overvåking. Det er viktig at dette holdes i tømme, og at vi har et klart og bevisst forhold til hvor grensene for overvåkingen skal gå.

Det er et bredt politisk flertall som støtter det arbeidet som tilsyn og nemnd gjør på dette området. Det er også

et bredt flertall som sier klart at man må utvise varsomhet i spørsmål om sammenkobling av dataregistre og enkeltforekomster av personopplysninger.

Vi har merket oss at tilsynet ikke har den fulle oversikt over hva som skulle vært meldt inn. Dette er ikke en kritikk av tilsynet, men en naturlig følge av at f.eks. videokontrollen har eksplodert. Jeg er kjent med at tilsynet jobber aktivt med å bøte på dette, og ser frem til de resultatene som kommer.

Arbeidet med etterlevelsen av meldeplikten må selvfølgelig fortsette. I denne sammenheng ber en samlet komitee departementet vurdere å ta stilling til om dagens sanksjonsmuligheter er tilstrekkelige overfor dem som bryter meldeplikten. Vi forutsetter at dette følges opp av departementet, og at konklusjonene meddeles Stortinget på en egnet måte.

For å konkludere vil jeg si at Datatilsynet har en dobbeltrolle. Man har en rolle som forvalter av det eksisterende regelverket, men også som premissgiver i forhold til den videre utviklingen av debatten om personvern og i forhold til å sette personvern på dagsordenen i media. På dette området gjør man et godt og viktig arbeid, som et samlet storting støtter, og som man håper vil fortsette til beste for enkeltindividene og samfunnet.

Kjell Engbretsen hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1 (Votering, se side 208)

S a k n r . 2

Interpellasjon fra representanten Ulf Erik Knudsen til moderniseringsministeren:

«Det internasjonale konsulentselskapet Accenture har nylig offentliggjort en undersøkelse om utviklingen av offentlige elektroniske tjenester i en rekke land. Undersøkelsen sammenligner offentlig sektors bruk av IKT i 22 land. Det er femte år på rad at undersøkelsen gjennomføres. Norge, som i 2001 var oppe på fjerde plass, er nå på en begredelig 15. plass. Dette kan da umulig være godt nok for et land som ønsker å gi sine innbyggere gode tjenester. Rapporten viser til at de land som er ledende, høster betydelige gevinster fra innføringen av IKT. Effektiv bruk av IKT er en forutsetning for et konkurransedyktig næringsliv og rasjonell bruk av offentlige midler.

Hva vil statsråden gjøre for å øke innføringen av effektiviserende IKT-løsninger i Norge?»

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:13:51]: Fremskrittspartiet var helt klart blant dem som hadde de største forventningene til statsråd Meyers forgjenger, Victor D. Norman, både når det gjaldt privatisering, når det gjaldt konkurranseutsetting, og når det gjaldt effektivisering og andre tiltak som kunne skjerpe, trimme og strømlinjeforme den offentlige sektor. Vi håpet at vi hadde fått en statsråd som skulle bli et fyrtårn i moderniseringen av offentlig forvaltning.

Vi må kreditere statsråd Norman for å ha tatt noen grep, men i sum synes vi det var langt mellom den profil statsråden hadde før han kom til Stortinget, og det som han etterlevde da han kom i statsrådsstolen.

I våres fikk vi en ny statsråd, som virker både engasjert, motivert og dyktig. I tillegg har departementet fått nytt navn og nye arbeidsoppgaver. Moderniseringsdepartementet skal det nå hete, og man har også frigjort seg fra en del oppgaver man hadde innen arbeidssektoren. Denne konsentrasjonen om oppgaver, det nye navnet og den relativt nye statsråden håper vi bærer bud om handling.

Vi er igjen optimister fra Fremskrittspartiets side. Det er noen som tror at Fremskrittspartiets politikk når det gjelder offentlig forvaltning, kun er privatisering, privatisering, privatisering. Dette er feil. Vi er genuint opptatt av å ha en god forvaltning med kvalitetsverktøy for saksbehandling, og vi er opptatt av at det offentlige skal være en dyktig tilrettelegger for det øvrige samfunnet der dette er fornuftig. Det er også viktig å legge til rette både for enkeltindividene og markedet. Vi er fullstendig klar over at innenfor en del felt må det offentlige være ledende og være en katalysator for utviklingen.

Innen enkelte deler av IKT-sektoren er det slik. Vi blir bekymret når vi leser rapporter som den som tidligere i år kom fra konsultentselskapet Accenture, der Norge falt kraftig på en internasjonal ranking over utviklingen av offentlige elektroniske tjenester – fra en fjerdeplass til en femtendeplass. Dette kan ikke være godt nok. Vi må skjerpe oss. Vi ønsker jo å være et land som ligger i forkant av utviklingen, og vi vet at effektiv bruk av IKT vil gagne både næringsliv og forvaltning. Jeg fremmet derfor denne interpellasjonen der jeg utfordrer statsråden med hensyn til hva han vil gjøre for å bøte på problemet.

Jeg imøteser svaret, men jeg har i media registrert enkelte av statsrådets uttalelser på området. Jeg har registrert statsrådets iver for prosjektet MinSide. Fagfolk jeg har konsultert, mener at den foreslåtte bevilgningen på 8 mill. kr vil være utilstrekkelig. Et spørsmål er om MinSide-prosjektet f.eks. kan tuftes på løsningen i Alt-Inn-prosjektet. Alt-Inn er som kjent en innrapporteringsportal for næringslivet mot offentlige virksomheter. MinSide kan muligens bygges over den samme lesten, som en dialogløsning for privatpersoner mot offentlige virksomheter. Her kan det være penger og tid å spare. Skatteetaten, Statistisk sentralbyrå, Lånekassen, Brønnøysundregistrene og Konkurransetilsynet er alt koblet mot Alt-Inn. De tre førstnevnte er også interessante for privatpersoner. Her dreier det seg kun om å utvikle de rette grensesnittene.

Et annet område Fremskrittspartiet vil ta til orde for, er opprettelsen av en statlig sentral IKT-ledelse, f.eks. en IKT-direktør. Vi trenger en sterk kraft som kan drive frem bruken av IKT i offentlig sektor. I dag er det offentliges bruk av IKT ikke koordinert og derfor lite effektiv. Det er manglende samhandling mellom ulike departementer og ulike etater, og i Kommune-Norge mellom de ulike delene av kommunene. Vi tror det er vanskelig for en statsråd som er politiker, å fylle rollen som IKT-sjef i statssammenheng. Her tror vi det trengs en fagmann,

f.eks. en tidligere IKT-leder. Vi tror også at en slik leder vil kunne være en sentral pådriver i den debatten som nødvendigvis må komme i forhold til IKT-utviklingen. Jeg imøteser statsrådets svar og vil komme tilbake senere i debatten.

Statsråd Morten Andreas Meyer [10:19:17]: Regjeringen vil gjøre hverdagen enklere for innbyggere og næringsliv. Regjeringen vil bygge ned byråkratiet. Regjeringen vil ha en offentlig sektor som bruker mindre tid på permflytting og mer tid på pleie. Teknologi – informasjonsteknologi – er et viktig virkemiddel for å gjøre disse målene til virkelighet.

Jeg kommer til å konsentrere meg om fire hovedbudskap i innlegget mitt.

Informasjonsteknologi er vesentlig for modernisering ikke bare av det offentlige Norge, men også for det store moderniseringsprosjektet for å gjøre Norge bedre forberedt på fremtiden. Bruk av teknologi er viktig for å styrke verdiskapingen i hele landet.

Vi er i en situasjon hvor vi er heldige. Norge har god tilgang, men vi har samtidig utfordringer knyttet til utnyttelsen av en teknologi som er tilgjengelig. Vi er forunt en moden befolkning og et modent næringsliv, utfordringen ligger i at det offentlige blir bedre til å ta teknologien i bruk.

Representanten Knudsen brakte allerede i sitt innlegg MinSide på banen. MinSide er en av pilarene i Regjeringens IKT-prosjekt. MinSide skal være innbyggernes felles inngangsport til et bredt spekter av digitale tjenester. MinSide skal være det virtuelle servicekontoret. Nå skal vi altså etablere et servicekontor på nett, organisert ut fra innbyggernes behov, og ikke ut fra hvordan offentlig sektor er organisert i fag- og forvaltningsnivåer.

Det fjerde er at jeg vil arbeide fram rammene for en felles offentlig IT-arkitektur som skal bidra til økt samarbeid på tvers av sektorer. Etableringen av en felles IT-arkitektur i offentlig sektor er nødvendig om avkastningen på de store investeringene som gjøres fra det offentlige i IT hvert år, skal bli bedre og bidra til nettopp målet om å gjøre hverdagen enklere, både for folk flest og for næringslivet.

Jeg er svært tilfreds med at representanten Knudsen gjennom sin interpellasjon bringer IKT-politikken høyere opp på dagsordenen. Nettopp grepet som ble gjort i departementsstrukturen 18. juni, er også et uttrykk for at Regjeringen sterkere prioriterer IT-politikken i forenklingsarbeidet, i moderniseringsarbeidet, i fornyelsesarbeidet. Samlingen av den nasjonale IT-politikken i Moderniseringsdepartementet fra 18. juni er et sterkt uttrykk for at IT av Regjeringen ses på som et kraftfullt verktøy, nettopp for å bidra til bedre ressursutnyttelse i det offentlige, en enklere hverdag både for innbyggerne og for næringslivet.

IT brukt riktig åpner for muligheter til enklere samhandling mellom innbyggere og næringsliv på den ene siden og det offentlige på den andre. IT brukt riktig gir mange mennesker i dette landet tilgang til offentlige tjenester på tidspunkter som passer innbyggerne best. IT

brukt riktig bidrar til at vi kan bruke mindre ressurser på byråkrati og permflytting og mer ressurser på det som betyr noe for innbyggerne våre, de tjenestene som skaper trygghet i hverdagen. Derfor blir Regjeringens omfattende satsing på IT i tiden framover en helt sentral del av mitt arbeid som moderniseringsminister.

Jeg lytter til advarsler, jeg lytter til kritikk, jeg lytter til varselklokker som klinger. Men til representanten Knudsens spørsmål om 8 mill. kr til realiseringen av MinSide er nok, har jeg lyst til å si at hvis det bare hadde vært de åtte, hadde jeg forstått uroen både hos representanten Knudsen og blant aktører i bransjen. Men det er viktig å understreke at disse 8 mill. kr bare er en del av den satsingen mitt departement og Regjeringen gjør. Jeg legger avgjørende vekt på at utviklingen av de gode digitale tjenestene til innbyggere og næringsliv i første rekke skal skje i de enkelte statlige etater og i Kommune-Norge. Jeg understreker også at det i mitt departement ligger en generell moderniseringspott, hvor teknologi naturligvis inngår som en del av de områdene som prioriteres når det gjelder moderniseringsarbeid. Det er også slik at vi neste år kommer til å bruke godt over ti milliarder offentlige kroner til drift og investeringer på IKT-området. Jeg har – mener jeg selv – en begrunnet forventning om at de som sitter med ansvaret for forvaltningen av disse milliardene, også understøtter arbeidet med MinSide.

Vi er nå inne i en fase hvor vi med utgangspunkt i hva som vil tjene innbyggerne, utvikler konseptet MinSide. Her har vi ikke valgt løsninger ennå. Det innebærer også at vi ikke har utelukket løsninger. Som representanten Knudsen riktig peker på, har det offentlige nedlagt betydelige investeringer i konseptet Alt-Inn, som er næringslivets forsprang på konseptet MinSide. At det i Alt-Inn-utviklingen ligger verdifull kompetanse og infrastruktur som det kan være hensiktsmessig også å benytte i utviklingen av MinSide, er riktig. Men jeg har stilt en serie spørsmål, nettopp med utgangspunkt i at vi skal finne den gode løsningen, at vi skal sørge for at offentlige ressurser blir brukt best mulig. Jeg avventer svar før jeg konkluderer, men jeg understreker at når valgene foreløpig ikke er gjort, er heller ingen løsninger ekskludert. Jeg deler også representanten Knudsens mål om at vi både av tidsmessige årsaker og av ressursmessige årsaker skal gå dyp inn i de løsningene som allerede er utviklet, for å se om det er åpenbare synergier som kan overføres til MinSide.

Jeg lytter også til både representanten Knudsens og bransjens interesse for en statlig IT-direktør. I mine øyne er vi nå i en situasjon hvor det politiske trykket på IT-politikken i Norge, med samlingsen i Moderniseringsdepartementet, godt ivaretar de intensjonene som tilhengerne av en slik IT-direktør forfekter. Når IT-politikken nå er løftet så høyt opp på Regjeringens politiske dagsorden, når IT nå ses på som det kraftfulle og viktige verktøy i forenklings- og moderniseringsarbeidet, ser jeg det ved denne korsvei som hensiktsmessig å beholde det overordnede ansvaret også for de mer operative valgene i departementet knyttet opp til statsråden og den politiske ledelsen i departementet. Det er nødvendig nå, nettopp for

å få bedre avkastning, for å få etablert de løsningene som gjør at samhandlingen på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer blir langt sterkere, å ha det tydelige ansvaret for utviklingen av dette lagt direkte til statsråden, slik jeg ser det.

Vi har altså satt viktige spørsmål på dagsordenen. Regjeringen har meislet ut noen klare, konkrete, datofastsatte mål. Første versjon av innbyggerportalen, det virtuelle servicekontoret, de digitale tjenestene organisert med innbyggerne som utgangspunkt, skal være på plass i løpet av 2005. Det kommer til å være en kontinuerlig utvikling fram mot 2010 før det virtuelle servicekontoret er ideelt, men første versjon skal altså være oppe og gå i løpet av 2005. Det er naturlig også nært knyttet til målet om e-signatur og PKI, som ligger i bunnen for en særlig bred utvikling av digitale offentlig tilgjengelige tjenester.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:29:46]: En av de mest sentrale pådriverne, debattforumene og bidragsyterne i denne viktige teknologispørsmålsdebatten er Teknologirådet. Rådet ble opprettet av Bondevik I-regjeringen etter initiativ fra Stortinget i 1999. I mandatet til rådet heter det at det skal gi råd til Stortinget og øvrige myndigheter om muligheter og konsekvenser ved ny teknologi samt stimulere til offentlig debatt og medvirkning.

I april 2002 ble mandatet utvidet og presisert. Det demokratiske perspektivet og den folkelige synsvinkelen kom mer inn, men hovedfokus ble beholdt. Blant temaene som rådet jobber med nå, er IKT og personvern, programvarepolitikk, åpne standarder, åpne kildekoder, stamceller, kloning og innovasjon. Tidligere har man bidratt i behandlingen av synspunkter rundt digital-TV. Som IKT-politiker har jeg hatt stor glede av mange av deres innspill, og det er det også andre i Stortinget som har hatt.

Det står enorme utfordringer for døren teknologisk sett. Nanoteknologi, nye materialer, gjennomgripende modernisering av offentlig sektor med bruk av IKT, hydrogen- og gassteknologi, osv. Danmark, Nederland, England m.fl. har lignende institusjoner som de norske, og de fortsetter satsingen, men Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å kutte bevilgningene med 34 pst., 2,1 mill. kr, uten noen form for begrunnelse. Her mener jeg at det er noe som ikke rimer. Hvis vi skal satse på IKT og demokrati, folkelighet, ser jeg det som vanskelig å overlate debatten til lederne av Microsoft og andre store firmaer og redusere den aktiviteten som skjer i Teknologirådet. Jeg kunne godt tenke meg at statsråden kommenterte disse synspunktene.

For øvrig synes jeg det var et utmerket svar. Jeg føler meg beroliget når det gjelder MinSide, at man har tatt høyde for at det må gjøres et arbeid, og at kanskje 8 mill. kr ikke er tilstrekkelig. Jeg deler også statsrådenes syn at det er vesentlig for moderniseringen i offentlig sektor å bruke IT.

Jeg har et spørsmål i forhold til dette med felles IT-arkitektur i det offentlige, jeg vil gjerne vite litt mer konkret hva det handler om. Handler det bare om kravspesifikasjoner, PKI osv.? En av hovedutfordringene i den of-

fentlige sektor i forhold til den private er utveksling av informasjon. Jeg kunne godt tenke meg å få vite litt om hva statsråden har tenkt rundt åpne standarder og et eventuelt prøveprosjekt med åpne kildekode.

Statsråd Morten Andreas Meyer [10:33:00]: Økt bruk av informasjonsteknologi i offentlig sektor gir store muligheter for å gjøre hverdagen enklere og for å utnytte offentlige ressurser bedre. Men økt bruk av teknologi i offentlig sektor reiser også viktige spørsmål om verdier knyttet bl.a. til personvern. I mitt nære rådgivningsorgan eforum sitter det mennesker nettopp med den innfallsvinkelen til bruk av teknologi.

Når jeg søker råd utenfor mitt eget departement i tilknytning til teknologibruk i det offentlige, spør jeg langt flere enn aktørene i den kommersielle delen av bransjen. Vi har sterke faglige miljøer i Norge som stiller viktige og sentrale spørsmål om hvordan personvern kan ivaretas, samtidig som det offentlige i økende grad bruker teknologi. Jeg lytter, og jeg lytter med interesse til alle de menneskene som har vektige oppfatninger om dette, og jeg har også trukket dem aktivt med i arbeidet for å utmeisle en ny og mer offensiv IT-politikk i Norge.

Når det gjelder utviklingen av en felles offentlig IT-arkitektur, er jeg altså av den oppfatning at vi er nødt til for fremtiden å stille krav til investeringer i offentlig IT som styrker samhandlingen, som bryter ned silovegger i stedet for å bygge dem opp, og som sørger for at vi kan samhandle på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Vi investerer med fellesskapets midler, og da må vi altså sørge for at investeringer i denne type teknologi bygger opp under samhandling, bygger opp under løsninger som innbyggere og næringsliv er tjent med, og ikke løsninger hvor samhandling forhindres. Teknologi skal jo nettopp brukes til å gjøre offentlig tjenesteproduksjon og offentlig forvaltning mer effektiv. Da må vi altså sørge for investeringer i utstyr som «snakker» med hverandre.

Spørsmålene om åpen kildekode og åpen programvare er vanskelig. Jeg har startet arbeidet med å utvikle en robust politikk på området, og vil selvfølgelig komme tilbake til det når vi kommer så langt at vi har en tydelig oppfatning. Men representanten Knudsen er godt kjent med at jeg også er konkurranseminister, og jeg er opptatt av at offentlig IT-politikk skal stimulere til konkurranse, stimulere til innovasjon og bidra til at ingen holdes ute fra det viktige markedet som IT i det offentlige utgjør.

Torny Pedersen (A) [10:36:27]: I distrikts- og regionalmeldingen for 2000-2001 var målet at ikke bare institusjoner, men også norske husstander skulle ha tilgang til bredbånd i løpet av 2004. I 2001 lå vi, som interpellanten sier, på fjerdeplass blant 22 land når det gjelder bruk av IKT. Nå har vi havnet langt nede på listen. Det forteller oss at nasjonen ikke har gjort jobben sin.

Men det finnes lyspunkter, og et av dem er Helgeland bibliotek, et samarbeid mellom flere bibliotek. Vi husker de gamle kortkatalogene, hvert bibliotek sin katalog. Nå kan alle kataloger legges på nett. Egentlig burde bokbransjen og bibliotekene gå sammen om en ny merking,

slik at alle data ligger i boken. Da er det bare å skanne den inn i en katalogmodus, og den er tilgjengelig for alle. Men da må selvfølgelig alle bibliotekene ha lagt inn sin katalog. Her er det uante muligheter som Helgeland bibliotek arbeider med. Dette er service til folket.

Det samarbeidsprosjektet som sju kommuner i Trøndelag har utarbeidet, er verdt å merke seg. Jeg går ut fra at statsråden er fornøyd med Det Digitale Trøndelag.

Det å samle felles ressurser for å utnytte bredbånd er nok veien å gå, men det trengs noen midler for å få det til. Det er viktig at det offentlige her er en pådriver sammen med kommersielle aktører.

I Nordland har vi en taxisentral liggende langt opp mot fjellene i Sulitjelma. Den betjener flere taxiområder i landet, delvis også Oslo. Det hadde ikke vært mulig uten et godt utbygd bredbåndnett – altså god distriktspolitikk. Og da er vi ved de problemene som familie-, kultur- og administrasjonskomiteen opplevde denne uken på fylkestur i Finnmark. Problemstillingene var: Hva gjør vi uten bredbånd, og hvordan skal vi få det til? Statistikken viser tydelig at Finnmark ligger etter i utbygging og bruk av IKT. Det er viktig at intensjonen i distrikts- og regionalmeldingen i 2001 følges opp, og at alle som ønsker det, får mulighet til bredbåndstilknytning, hvor de nå enn bor i landet. En kan ikke ta teknologien i bruk hvis en ikke har den. Jeg håper moderniseringsministeren vil modernisere hele landet ut fra de intensjonene han har fortalt oss om i dette forum.

Sonja Irene Sjøli (H) [10:39:44]: Det var hyggelig og – jeg vil si – betryggende å høre at representanten Knudsen er optimist, og at han er beroliget med hensyn til hva Regjeringen kan utrette når det gjelder modernisering. Det er en svært viktig problemstilling representanten Knudsen reiser i sin interpellasjon, for modernisering av offentlig sektor er en av de viktigste utfordringene vi står overfor i Norge. Derfor har dette arbeidet høy prioritet i Regjeringen, og jeg er svært tilfreds med den satsingen som gjøres, og som statsråden nå har redegjort for. Resultatene av moderniseringsarbeidet skal gjøre oss bedre i stand til å møte de langsiktige utfordringene gjennom økt verdiskaping både i offentlig og privat sektor og gjennom flere og bedre tjenester som er tilpasset innbyggernes og næringslivets behov.

Modernisering og fornyelse dreier seg om å ta vare på og videreutvikle de viktige fellesskapsoppgavene med nye løsninger. For at møtet med det offentlige skal bli enklere for innbyggerne og næringslivet, er god tilgang på informasjon viktig, og det må også bli lettere å fremme saker overfor det offentlige. Blant annet må økt bruk av informasjonsteknologi forenkle dialogen mellom innbyggerne, næringslivet og offentlig sektor.

Det er riktig som representanten Knudsen påpeker, at Norge ligger på 15. plass i den undersøkelsen som Accenture har gjort om hvordan land benytter seg av IKT i offentlig sektor. Men det er også interessant å lese den videre kommentaren om at Norge gjorde store framskritt i 2003. Nå er riktignok ikke 15. plass bra nok, målet må være at vi skal rangere høyere innen utgangen av 2005

(Sjøli)

når det gjelder helelektronisk saksbehandling i det offentlige. Norge har gode forutsetninger for å være i teten innenfor informasjonsteknologien. De nordiske landene ligger jo i fremste rekke i verden når det gjelder innbyggenes tilgang til og bruk av IT. Derfor er det ingen grunn til at vi ikke skal klare å utvikle oss videre. Det vil gi store samfunnsmessige gevinster. Bruk av teknologi gir, som statsråden understreket, mindre permflytting og mer pleie, og vi får mer velferd igjen for pengene. Og bruk av teknologi kan gjøre at næringslivet skaper mer verdier og bruker mindre av ressursene på skjemavelde og byråkrati.

Helt til slutt: Det er viktig at modernisering av offentlig sektor har høy prioritet i tiden framover. Nå er ikke dette et arbeid som Regjeringen alene kan gjøre. Det er mange som må dra sammen, ikke minst partiene her i Stortinget, slik at innbyggerne til enhver tid kan få et best mulig tilbud som er tilpasset deres eget behov.

Og igjen: Jeg er tilfred med satsingen og de prioriteringene som denne regjeringen gjør på dette området, og jeg håper også at det kan få en bred tilslutning her i Stortinget.

Øystein Hedstrøm (FrP) [10:43:01]: Alle i denne sal og alle politiske partier er selvfølgelig enige om at IKT er et viktig virkemiddel for å modernisere og effektivisere offentlig sektor, og kostnadene ved en oppblåst offentlig sektor har presset frem moderniseringstiltak i mange land. Kostnadskontroll, økonomisk åpenhet, bruk av ulike former for markedsmekanismer, informasjon og resultatmåling er det som er blitt vektlagt. Men erfaringene er ulike. Ikke i noe land er man til nå i nærheten av å løse offentlig sektors kostnadsproblemer. Der det er gjennomført kostnadsutt, har det ofte skjedd ved at det offentlige tjenestetilbudet er blitt svekket, mens byråkratiet består. Erfaringene så langt har vært med på å gjøre modernisering av offentlig sektor til et politisk kontroversielt tema.

Det viktigste virkemidlet for å styrke effektiviseringen av offentlig sektor er datateknologien. Poenget er imidlertid ikke datateknologien som sådan, men evnen til å utnytte den til tjenesteyting. Til nå har bestrebelsene i det offentlige for å øke effektiviteten gjennom nettbaserte løsninger gitt begrensede resultater. Hovedårsaken er manglende helhet, og at innføring av nettbaserte løsninger ikke har vært ledsaget av nødvendige organisatoriske omlegginger. Man tar i bruk digitale løsninger, men opprettholder byråkratiene som digitaliseringen skulle erstatte.

Hovedutfordringene er således både å skape nødvendig innsikt i hvordan man skal utnytte datateknologiens muligheter til å gjennomføre nødvendige produktivitetsforbedringer, og å skape nødvendig politisk oppslutning og forståelse slik at dette lar seg gjennomføre i praksis.

Det offentlige er en stor forbruker av avanserte varer og tjenester fra næringslivet. Gjennom en målrettet satsing på digitalisering, fornyelser og effektivisering vil offentlig sektors behov for nye og avanserte produkter og tjenester fra næringslivet øke kraftig. På denne måten

kan det offentliges behov for modernisering innebære at dette blir en viktig drivkraft i fornyelsen av norsk næringsliv.

Offentlig sektors behov for nye løsninger kan dessuten legge grunnlaget for nye og avanserte produkter som kan eksporteres til andre land. Denne sektors rolle som drivkraft for fornyelser i norsk næringsliv vil forsterkes dersom næringspolitikken legges om for å understøtte denne rollen. Det krever økt satsing på relevante virkemidler, som FoU, statlige utviklingskontrakter, et skattesystem som stimulerer til sparing og investering fremfor forbruk, for å ha nevnt noe.

Utfordringene står i kø. Som et lite og homogent samfunn bør Norge ha bedre forutsetninger for å lykkes enn de fleste andre land.

May Hansen (SV) [10:46:54]: Interpellasjonen fra representanten Ulf Erik Knudsen fokuserer ensidig på at effektiv bruk av IKT er en forutsetning for et konkurransedyktig næringsliv og en rasjonell bruk av offentlige midler. Gjennomgående gir interpellasjonen inntrykk av en holdning som går ut på at IKT-løsninger kun er formålstjenlige for å effektivisere og for å redusere kostnadene og størrelsen på offentlig sektor.

SV har et noe annet utgangspunkt: IKT-løsninger er nødvendige, og de skal være tilgjengelige for alle. Det handler om å gi et best mulig tilbud til innbyggerne våre. IKT skal være tilgjengelig på skoler. SV vil at hver elev skal ha sin PC. PC-er skal også være tilgjengelig på servicetorg, servicesentre og biblioteker. Offentlig tilgjengelighet er viktig for at de som ikke har en datamaskin hjemme, skal ha mulighet til å kunne bruke dette nødvendige hjelpemidlet. Det er viktig at alle brukergrupper har mulighet og tilgang til bruk av IKT.

Regjeringas utilstrekkelige satsing på bredbånd rammer distriktene. Vi kan ikke digitalisere flere og flere tjenester og ikke ha en infrastruktur slik at tjenestene kan tas i bruk. SV har i sine tidligere budsjettforslag gått inn for å styrke innsatsen ved å bevilge mer penger til f.eks. Høycom. Dette vil vi også gjøre i år.

Det er viktig med en samfunnsøkonomisk helhetlig tenkning rundt utviklingen av IKT-løsninger i Norge. Alle offentlige IT-tjenester skal være tilgjengelige for flest mulig brukere, og løsningene må være basert på åpne kildekoder. I rapporten blir alltid « .no » dratt fram som et eksempel på en offentlig portal som har bidratt positivt. Men dette er tjenester som ikke er tilgjengelige for alle, og dette er vi i SV skeptiske til.

Vi vil også at det skal være høy kvalitet på tjenestene, og det må bli større fokus på sikkerhetsrisikoen ved å innføre digitale tjenester. Lik tilgang, lik hastighet og rimelig pris er en forutsetning.

Jeg er enig med interpellanten i at utviklingen av de offentlige elektroniske tjenestene er for dårlig i Norge, noe SV har påpekt flere ganger, og vi har foreslått økte midler til dette feltet. Men vi er mer bekymret for dårlig tilgjengelighet for innbyggerne, manglende infrastruktur og sikkerhetsrisikoen enn for at IKT er en forutsetning for rasjonell drift av offentlig sektor.

Ola T. Lånke (KrF) [10:50:01]: At IKT er et viktig satsingsområde for Samarbeidsregjeringen har statsråd Meyer gjort rede for på en utmerket måte. Målet med IKT-politikken vil framfor alt være bedre oversikt over offentlige tjenester, hurtigere saksbehandling, bedre tilgjengelighet og reduserte kostnader. Samlingen av IKT-politikken i det nye Moderniseringsdepartementet gir muligheter til raskere å etablere effektive og publikumsvennlige IKT-løsninger i det offentlige.

Norge befinner seg i verdenstoppen når det gjelder bruk av Internett, med 78 pst. av befolkningen «på nett». Samtidig er det få offentlige tjenester som er tilgjengelige gjennom digitale kanaler. Bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi har potensial til å gi nordmenn 24-timers adgang til effektive, brukervennlige og integrerte offentlige tjenester.

Det er fortsatt slik at de fleste innbyggerne bruker mye tid på å hente skjemaer, stå i kø på telefon eller stå i kø på et offentlig kontor. I tillegg hender det at den rette saksbehandleren ikke er til stede eller sitter opptatt i møte.

Stadig flere offentlige tjenester blir heldigvis tilgjengelige på nett. Det mange etterlyser, er en samordning av disse tjenestene. Derfor er det også et framskritt at Regjeringen, slik det er nevnt allerede, vil etablere første versjon av inngangsportalen MinSide i 2005. MinSide vil gi tilgang til digitale tjenester, uavhengig av hvilken sektor eller hvilket forvaltningsnivå som tilbyr tjenestene. Det er positivt at det også vil være mulig å kontakte pr. telefon saksbehandlere som kan hjelpe til med utfylling av skjemaer.

Muligheten til å levere selvavgivelsen pr. SMS, elektronisk meldekort i Aetat for personer under yrkesrettet atferd og etablering av en felles elektronisk rapporteringsportal til det offentlige er eksempler på tiltak som pr. i dag gir innbyggerne en enklere hverdag ved bruk av ny teknologi. I mitt fylke, Sør-Trøndelag, har man bl.a. benyttet seg av muligheten til å forenkle saksbehandlingen når det gjelder søkere til lærerstillinger ved å bruke elektroniske søknadsskjemaer. Staten kan trekke lærdom fra slike kommunale initiativ.

Personvern hensyn er en innvending som ofte blir reist når det gjelder offentlige elektroniske tjenester. Her har både staten og den enkelte borger et ansvar. MinSide kan ha positive konsekvenser for personvernet ved at den enkelte innbygger får mulighet til å kontrollere oppføringer om seg selv registrert i ulike offentlige registre.

IT vil ikke minst kunne ha stor betydning for næringslivet i Distrikts-Norge. I statsbudsjettet for 2004 er det satt av 510 mill. kr til næringsrettede utviklingstiltak i de regionene som er omfattet av omleggingen av den differensierte arbeidsgiveravgiften. En betydelig del av midlene er nettopp planlagt brukt til utbygging av elektronisk infrastruktur. Dette kan ha betydning i områder hvor markedsaktørene ennå ikke har funnet det kommersielt lønnsomt å bygge ut bredbånd. Slik kan IKT også bli et viktig virkemiddel for å sikre bosettingen i Utkant-Norge.

Ulf Erik Knudsen (FrP) [10:53:25]: Jeg registrerer at jeg fikk lite svar på min utfordring når det gjaldt Tekno-

logirådet. Men jeg merket meg at statsråden har mange gode rådgivere rundt seg i disse spørsmålene, og det er jo hyggelig. Teknologirådet har også til oppgave å gi Stortinget noen råd.

Når statsråden snakker om å legge til grunn for offentlige innkjøp av IKT muligheter for samhandling, er det musikk i mine ører. Det er en hovedutfordring som ligger i dette med informasjonsutveksling etater imellom, avdelinger imellom og mellom etater/avdelinger og folket. Det er selvfølgelig også viktig å sørge for konkurranse innen IKT-markedene.

Man kan selvfølgelig spørre seg hvorfor det offentlige skal ha et aktivt forhold til programvarepolitikk og IKT-politikk generelt. Det burde være åpenbart i og med den enorme makt man har. Man er den største kjøperen i markedet, man skal kommunisere både med bedrifter, organisasjoner og befolkning, og man er regulerende myndighet. Slik sett påvirker man fra det offentliges side med sine disposisjoner alle andre brukere og kjøpere i det norske samfunnet.

Jeg skal kanskje være forsiktig med å komme med anbefalinger til statsråden, som åpenbart har mange gode rådgivere, men jeg tror statsråden etter hvert vil konkludere som meg, at man f.eks. i forbindelse med offentlige dokumenter som utvikles eller arkiveres, bør gjøre disse tilgjengelige gjennom formater som alle eller mange kan lese, HTML, XML eller PDF.

Jeg tror statsråden også vil konkludere med en økt offentlig innsats på åpne standarder, for å få økt tilgjengelighet, interoperabilitet og konkurranse, og at han også vil konkludere med å kjøre pilotprosjekter med åpne kilde-koder i forvaltningen. Mitt håp er at vi også skal komme til en situasjon hvor det gjennomgripende innen skole, utdanning og forskning er at vi bruker åpne kilde-koder.

Jeg takker for statsrådets betydelige interesse og mange gode perspektiver i denne saken, og ser frem til det videre arbeidet.

Statsråd Morten Andreas Meyer [10:56:14]: Ja, denne debatten viser at representanten Knudsen og Regjeringen har mange felles mål og deler oppfatninger om virkemidler som nettopp kan være med og realisere en litt enklere hverdag og en mer effektivt arbeidende offentlig sektor.

Jeg tror på samhandling, og jeg tror på en nødvendig standardisering for å få mer ut av de offentlige investeringene på området, også fordi standardisering vil være et bidrag til å gjøre leverandørenes jobb enklere og faktisk vil stimulere til økt konkurranse og ikke svekke den, som noen antar.

Jeg kan ikke la være å kommentere SVs innfallsvinkel til moderniseringen av det offentlige Norge. Noen av oss ser muligheter, andre problemer. Uavhengig av hvor vi står i politikken, må vi være opptatt av at fellesskapets knappe ressurser i størst mulig grad rettes inn mot det som er kjernetjenester for innbyggerne. Det å være på jakt etter de gode løsningene som gjør at vi kan levere mer trygghet, mer velferd, de fellesskapsløsningene som

virkelig betyr noe for folk i hverdagen, må både venstre-siden og sentrum-høyre-alternativet i norsk politikk være opptatt av.

Slik jeg ser det, gir altså teknologien noen muligheter nettopp til å skape en litt enklere og gladere hverdag for innbyggerne våre, og ikke minst muligheter til å sørge for at vi kan frigjøre ressurser fra permflytting og byråkrati til mer pleie. Det mener jeg burde interessere også SV.

Det er med glede jeg konstaterer at Regjeringens politikk virker. Bredbåndsutbyggingen går med et høyere tempo enn de største optimistene hadde forestilt seg. I august 2004 hadde altså 81 pst. av Norges husstander muligheten til å få installert bredbånd. Og det er grunn til å tro at vi innen utgangen av 2006 har nådd målet om at 95 pst. av alle husholdninger skal ha muligheten til å installere bredbånd. Vi satsar mer enn noen gang på Høy-com-prosjekter, som skal medvirke til at offentlige tjenester bidrar til utbygging av bredbånd overalt i Norge.

Mitt departement skal selvfølgelig følge bredbåndsutviklingen nøye, men i øyeblikket kan vi altså med tilfredshet konstatere at politikken virker. Bredbåndsutbyggingen skjer i høyt tempo, og den skjer fordi det er tjenester som krever bredbånd, som driver bredbåndsutviklingen fram. Det er god politikk.

Til slutt: Det er først når vi klarer å foreta de organisatoriske endringene som bygger ned byråkratiet, at teknologien virkelig skaper resultater. Der deler jeg representanten Hedstrøms oppfatninger.

Presidenten: Sak nr. 2 er ferdigbehandlet.

S a k n r . 3

Interpellasjon fra representanten Ranveig Frøiland til kultur- og kirkeministeren:

«Det er viktig å integrera barn som har bakgrunn som innvandrar, flyktning og asylsøklar, og myndigheitene yter viktige bidrag i denne samanhengen. Men det er ildsjeler i friviljuge organisasjonar som driv dette i samarbeid med myndigheitene. Vard-modellen i Haugesund er eit slikt tiltak som er velkjent, og som det blir vist til i ulike samanhengar som noko det er verdt å byggja vidare på. Dei friviljuge kreftene bruker mykje tid på å skaffa finansiering og har dessutan altfor kort tidsperspektiv å jobba etter, grunna usikker finansiering. Vard-modellen bør sikrast finansiering over ein treårsperiode, slik at arbeidet kan fortsetja, og at dette prosjektet kan vera ein mal for andre friviljuge organisasjonar.

Kan statsråden medverka til dette?»

Ranveig Frøiland (A) [11:01:04]: Det trengst mange ulike tiltak skal ein lukkast i å få integrert flyktning- og asylsøklarbar. Det er ikkje eitt tiltak som er det einaste rette. Men når det er nokon som har gjort noko som er vellukka, kan vi ta lærdom av det og bringa kunnskapen vidare.

Vard-modellen er eit slikt eksempel. Vard-modellen er utvikla av sportsklubben Vard i Haugesund, og det er ti år sidan prosjektet vart «født».

Tanken til sportsklubben var å sjå korleis klubben kunne utvikla arbeidet med integrering av barn med bakgrunn som innvandrarar, flyktningar eller asylsøklarar, og å få støtte og hjelp til arbeidet frå myndigheitene si side. Målsetjinga var å gje tilbod til heile familien, for slik å trekkja heile familien inn i eit aktivt klubbmiljø med dei rettar og plikter som det medfører. I dette klubbmiljøet kunne dei få

- sosial tilpassing
- språktrening
- positiv fritid
- moglegheit å gjera ting saman med barna sine
- bryta ned kulturgrensar og fordomar
- arbeidstrening
- kjennskap til det norske samfunnet og norsk kultur
- oppleva dugnad, ikkje minst

Det var viktig for klubben å samarbeida med alle ulike offentlege etatar og friviljuge organisasjonar som var opptekne av desse problemstillingane.

Her står vi altså overfor friviljuge som tek på seg ei stor samfunnsoppgåve som integrering er, som har målsetjingane klare, som kan visa til ei rekkje tiltak som er sette i gang, og mål som er oppnådde, og som har klare prioriteringar med omsyn til kva det må jobbast vidare med. Men så er det her òg slik at det meste av tida går med til å skaffa pengar til prosjektet. Søknader til offentlege etatar er sende i hopetal.

Eg har, som mange andre, møtt eit fyrverkeri av ei dame med eit engasjement for dette arbeidet som det er viktig å ta vare på, og det gjeld både arbeidet og den entusiasmen som desse folka har. Modellen som er utvikla, Vard-modellen, kan overførast til andre friviljuge lag og foreiningar i heile landet. Det er stor interesse for denne måten å jobba på, og Inger Rossebø har vore i Bergen, Stavanger, Bodø og Tromsø og informert om korleis dette arbeidet fungerer, og kva dei har lukkast med. Ho er ein god ambassadør for dette tiltaket.

No har vi fått ein statsråd som har ansvaret for alt det friviljuge arbeidet. Det gjev større moglegheit til å sjå ting i samheng og korleis ein kan nytta seg av gode idear og overføra det til andre. Totalt kan det gje ei betre utnytting av dei økonomiske ressursane, og det er viktig. Dette prosjektet i Haugesund har hangla vidare økonomisk kvart år, men dei som skulle jobba med barn og integrering, må bruka altfor mykje tid på å søkja ulike instansar om pengar.

Det finst midlar til ulike tiltak på ulike departement sine budsjett. Men eg må seia at eg synest det er positivt at vi har fått ein minister som på ein måte skal ta ansvaret for å samordna, koordinera, tiltak – i alle fall har moglegheit til det.

Kanskje det er fleire eksempel enn dei som eg har nemnt i Vard-modellen, på tiltak for integrering. Det kan vera ein idébank.

Den gruppa som jobbar med dette tiltaket, har teke eit stort samfunnsansvar. For å vidareutvikla prosjektet har dei no teke initiativ til å starta ei ressursgruppe på tvers av friviljuge lag og organisasjonar i området. Målet er å

aktivisera fleirkulturelle og norske kvinner gjennom enkle tiltak. Dette arbeidet er òg veldig viktig.

Med statsråden si hjelp til å sjå gjennom fleire departement etter pengar, og med politisk støtte frå dei ulike partia, kunne vi vist at ved å sikra dette prosjektet finansiell støtte over ein treårsperiode hadde vi moglegheit til å få dokumentert at dette er ein veg å gå. Men då må statsråden vera viljug til å vera med og hjelpe til med å få dette til, slik at økonomien er klår i ein treårsperiode. Frå departementet si side må det kunna stillast krav som ein kan bruka når ein skal overføra ideane til andre. Denne modellen og prosjektet kan altså vera ein stor ressurs for eit departement som er oppteke av alle dei frivillige organisasjonane.

Utfordringa mi til statsråden er: Vil statsråden ta denne stafettpinnen og bringa dette prosjektet inn til ei stødigare finansiering enn det har hatt i desse åra? Og vil statsråden bruka denne modellen som eit eksempel på at det går an å få dette til rundt i det ganske land? For det er viktig at ein har nokre ambassadørar – og prosjekt – å visa til som har gjort mykje av grunnarbeidet, slik at ein slepp å gjera det same arbeidet mange gonger og bruka dei små offentlege midla på dei same tinga kvar gong, men kan gå vidare. Dette er eit godt prosjekt, som har vist så gode resultat at det bør vidareførast.

Eirin Falset hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland [11:07:37]:

Det er Regjeringa sitt mål å sikra at innvandrarar får det same høve til å delta i samfunns- og arbeidslivet som andre delar av folket. Frivillige organisasjonar innanfor idrett og på andre samfunnsområde yter eit stort bidrag til integreringsarbeidet både gjennom særskilde tiltak og ved det ordinære arbeidet sitt, som òg interpellanten nemnde.

På statleg hald er det Kommunal- og regionaldepartementet som har det overordna ansvaret for integreringspolitikken. Samtidig gjeld det såkalla sektoransvaret.

Målsetjinga om integrering og inkludering av personar med innvandrarbakgrunn gjeld for alle sektorar i samfunnet. Det inneber at vi må sikra at tenestetilbodet er tilpassa personar med innvandrarbakgrunn, og at vi må vareta innvandrar- og minoritetsperspektivet i det generelle arbeidet.

Mykje av det praktiske ansvaret for integrering av flyktningar som er busette i ein kommune, er lagt til kommunane, som får integreringstilskott over Kommunal- og regionaldepartementet sitt budsjett. Etter dei opplysningane eg har fått, er det slik at Vard samarbeider med mange instansar om Vard-modellen, og ein av dei er sjølvsgat Haugesund kommune.

Over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett blir det òg gjort avsetningar til ulike tilskottsordningar for særskilde integreringstiltak for innvandrarar. Delar av desse midlane blir fordelte av fylkeskommunane. Kommunal- regionaldepartementet har opplyst at idrettslaget Vard har fått tilskott frå Rogaland fylkeskommune til arbeidet med å integrera flyktningar og innvandrarar.

Eg synest det er veldig positivt at idrettslaget Vard engasjerer seg for innvandrarar og flyktningar. Det er eit godt døme på det arbeidet mange frivillige organisasjonar gjer, både innanfor idretten og på andre samfunnsområde.

Det er mange idrettslag – spesielt i dei større byane – som gjer ein god innsats når det gjeld å integrera born og ungdom med innvandrarbakgrunn i idretten gjennom det ordinære arbeidet sitt. Ikkje alle har fått like stor merksemd som Vard. Det kan vera ulike grunnar til det, men dei som driv Vard-modellen, har vore flinke til å marknadsføra modellen sin. Dei har invitert viktige personar til å sjå på det arbeidet dei gjer – og det er bra! Difor har dei òg fått stor merksemd.

Når det gjeld det tradisjonelle arbeidet som føregår, gjer dei dette fordi det bur mange familiar med innvandrarbakgrunn i nedslagsfeltet til dei idrettslaga som gjer den innsatsen. Gjennom det er dei med på å realisera visjonen om *idrett for alle*.

Kultur- og kyrkjedepartementet gir tilskott til idrettsaktivitetar for born og unge gjennom Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, og gjennom tilskottsordninga lokale aktivitetsmidlar for born og unge, som idrettsråda fordeler. Departementet har i tillegg gjennom fleire år sett av ein særskild pott pengar som NIF deler til aktivitetsutvikling og sosial integrering i idrettslag.

Målgruppene er born og ungdom mellom seks og 19 år som fell utanfor det ordinære aktivitets- og idrettstilbodet, med særleg vekt på jenter, innvandrarar og born og ungdom med problematisk åtferd, eller som er lite fysisk aktive. NIF opplyser at Vard har fått informasjon om ordninga, men at Vard ikkje har søkt om midlar til støtte for arbeidet sitt.

Frivillige organisasjonar er viktige aktørar når det gjeld integrering og inkludering. Idrettslaget Vard og deira arbeid med Vard-modellen er eit godt døme på dette. Som minister for frivillig verksemd frå 2005 – eg er altså ikkje blitt det enno, men eg skal ta over ansvaret 1. januar 2005 – blir det mitt ansvar å følgja opp Regjeringa sitt mål om å leggja til rette for at det skal bli lettare å dri-va frivillig verksemd.

Eg meiner at alle departementa skal gå igjennom tilskottsordningane sine for å vurdere om det er mogleg å forenkla rutinar for søknad og rapportering for slike tilskott, for det er slik som interpellanten nemner, at mange brukar mykje pengar på kontorarbeid i staden for direkte arbeid ute blant ungdommane. Vard-dømet viser at det ikkje berre er staten, men òg kommunane, som må sjå nærare på korleis dei samarbeider med og brukar frivillige for å løysa offentlege oppgåver.

Som eg har gjort greie for, kan altså Vard søkja fleire kjelder om midlar til det lokale integreringsarbeidet dei driv, og Haugesund kommune er den naturlege hovudsamarbeidspartnaren deira. Kultur- og kyrkjedepartementet har altså stilt midlar til disposisjon for tiltak som skal bidra til sosial integrering gjennom Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité.

Som interpellanten nemnde, er det mykje arbeid med søknadane, og eit av mine viktige oppdrag er å få ei for-

enkling. Noko av det som vi kjem til å setja i gang å jobba med over jul, er å laga ein nettportal der alle dei som driv frivillig arbeid, enkelt og greitt kan gå inn og få ein oversikt over kvar dei har moglegheit til å søkja, og kvar dei kan finna hjelp og støtte til arbeidet sitt. Eg trur at det òg vil vera med på å letta arbeidet deira i forhold til å få midlar for å driva arbeidet vidare. Då synest eg at Vard skal søkja om det som allereie eksisterer, slik at dei skal kunna driva vidare ein modell som mange av oss kjenner til, som eg trur alle er begeistra for, og som eg òg trur ein del andre kommunar kan dra nytte av å bli kjende med, for at dei òg skal ha eit vellykka arbeid med integrering ved å kombinera det med idrett, slik som dei gjer i Hauge-sund.

Ranveig Frøiland (A) [11:13:58]: Eg skal få takka statsråden for svaret, som ikkje var noko opplyftande i forhold til det som eg stilte spørsmål om.

Det er klårt at dette er eitt døme – eg skal ikkje nekta for at det er mange gode døme i Noreg – men det er viktig at vi ikkje blir så byråkratiske at vi ikkje kan tenkja politisk og bruka noko av det som er gjort, og vidareutvikla det.

Når denne Vard-modellen, som statsråden no seier at ein er begeistra for, har fått stor merksemd, er det fordi han er brukt til å visa fram. Statsminister Bondevik har fleire gonger brukt han i sine talar. Så det er klårt at når han får så mykje merksemd, vert det òg forventa at ein stiller opp med pengar.

Så skal ikkje eg nekta for alle desse summene som statsråden seier det er i ulike departement, for det er det nok. Det er klårt at folk ser kva fylkeskommunen har til rådvelde til desse prosjekta. Eg har eg iallfall fått opplyst at fylkeskommunen har ein pott på 200 000 kr som f.eks. Vard kan søkja på. Når det då er kome inn søknader som er ti gonger så store som det, er det ikkje mykje å henta ut. I fjor fekk dei 10 000 kr av det som gjekk til fylkeskommunen. Når den regjeringa som sit no, gjev så lite pengar av dei frie inntektene til kommunar og fylkeskommunar, er det nesten utenkjeleg at det er noko å henta. Sjølv om det er kommunane som har ansvaret for å leggja til rette for integreringsarbeidet, finst det nesten ikkje midlar igjen i dag å søkja på for dei friviljuge laga og organisasjonane. Når ein stryp midlane til kommunane og fylkeskommunane, vert det lite pengar igjen.

Det som sjølvstøtt er positivt, er at statsråden seier at ho vil sjå på alt som kan gjerast av forenkling i forhold til søknader. Det ser eg fram til. Forenkling er viktig, men det må òg vera nokon som tek eit grep politisk. Det håper eg at – eg skulle til å seia frivillighetsministeren – statsråden, som har ansvaret for dette frå neste år, vil gjera, slik at ein får meir pengar til å bruka til aktivitet, og slik at ein ikkje må driva og søkja på ulike postar. Kan ikkje statsråden iallfall vera viljug til å invitara dei som har jobba med slike prosjekt, til ein idédugnad i departementet om kva ein skal gjera for å føra dette viktige arbeidet vidare? Eg trur at dei kjem til å forsvinna av utmatting når dei ikkje får pengar verken frå kommunane eller fylkeskommunane, når kommunane må ta sine lov-

pålagde oppgåver på alvor, og ikkje har midlar til dette. Mi utfordring er at statsråden må gjera noko meir for dette.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland [11:17:22]:

Då eg sat og hørde på interpellanten, lurte eg litt på om interpellanten hørde etter kva eg sa. Det er litt underleg, for vi har faktisk sett av pengar i departementet. Vi snakkar ikkje om 200 000 kr. Vi snakkar om nesten 10 mill. kr, som kan søkjast på til akkurat ein slik modell og akkurat slikt arbeid som Vard driv. Eg synest ikkje det hadde vore rett av meg å seia at sjølvstøtt skal Vard få garanti for eit treårig prøveprosjekt, når dei faktisk ikkje prøver å få pengar der dei er å henta, til akkurat det dei driv på med. Eg trur hovudoppgåva mi som frivillighetsminister er å gjera forenklingar og leggja til rette for å gi lettara tilgang til informasjon, bl.a. gjennom ein nettportal, som eg nemnde.

Vi har altså etablert tilskottsordningar retta inn mot å gi idrettstilbod til born og ungdom som anten er inaktive eller innvandrarborn, som eg nemnde i talen min. Vard har altså ikkje søkt å midlar frå potten. Denne ordninga blir administrert av Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, som deler ut midlar etter søknader frå enkeltorganisasjonar. Det synest eg Vard skal gjera for å testa ut om det er pengar der. Det er ikkje slik at departementet deler ut pengar til enkeltprosjekt. Vi gir midlar vidare, og pengane blir igjen delte ut til enkeltprosjekt. Då må ein søkja for å få dei. Det synest ikkje eg er eit negativt svar.

Vi er alle glade for den innsatsen som dei gjer i Hauge-sund når det gjeld Vard-modellen. Det hadde vore veldig bra om andre kommunar og andre idrettslag hadde sett i gang noko liknande. Men eg vil òg understreka at det skjer mykje rundt omkring, spesielt i dei store byane, som går på akkurat den problemstillinga som Vard er oppteken av i Hagesund.

Så vil eg òg leggja til at vi har gjort ein del andre grep for at det frivillige arbeidet skal få litt romslegare rammer. Vi har bl.a. gått inn for ei skattefrådragsordning der idretten òg er inkludert – trass i at enkelte aviser prøver å skriva at dei ikkje er det, så er dei det. Då kan folk som ynskjer å vera med og støtta opp under arbeidet, gi pengar til idrettslag, som igjen kan få midlar til å driva aktivitet for born og unge. Det er indirekte òg ein måte å kanalisera statlege overføringar på, gjennom skattelette, som kan stimulera til frivillig innsats. Slik eg kjenner det, er det ei ordning som Arbeidarpartiet er imot, men det vil vera med på å stimulera den frivillige innsatsen, ikkje berre i Hagesund, men òg innanfor Idretts-Noreg, for dei er ein del av denne ordninga.

Så eg håpar at vi, når vi set i gang dette arbeidet etter jul, viser at vi her har gått inn for forenklingar. Vi ynskjer å skapa aktivitet. Vi ynskjer å vera med og leggja til rette for det. Vi oppmodar Vard til å søkja om pengar der dei er å henta, der vi har sett av midlar til akkurat den sorten arbeid som dei i Vard-modellen er opptekne av.

Karin S. Woldseth (FrP) [11:20:47]: Det er et svært viktig og svært aktuelt tema representanten Frøiland tar

opp i sin interpellasjon. Vard i Haugesund gjør en fantastisk jobb. Det finnes heldigvis fremdeles ildsjeler.

Problemstillingen Frøiland tar opp, gjelder for øvrig alle frivillige organisasjoner. De gjør alle et svært viktig og samfunnsnyttig arbeid. De utallige frivillige lag og organisasjoner gjør et formidabelt arbeid, ikke bare med å integrere barn og unge, men også med å aktivisere og gi et tilbud til alle barn og unge i vårt land. Det er vel ingen tvil om at frivillige lag og organisasjoner får utrolig mye mer ut av hver krone de får, enn tiltak finansiert og gjennomført i offentlig regi. Det er derfor klart at de frivillige lag og organisasjoner er avhengige av en forutsigbar inntekt. Dette gjelder særlig alle de frivillige lag og organisasjoner som driver med tiltak for barn og unge og funksjonshemmede.

Ved bortfall eller reduksjon i inntekten på grunn av endring av tippene etter innføringen av monopol på spilleautomater må nå en rekke frivillige lag og organisasjoner bruke mye tid og ressurser på skaffe seg midler på annet hold og får dermed ikke gjort det arbeidet de egentlig skulle ha gjort med å aktivisere og integrere barn og unge. Når statsråden sier at hun ikke blir frivillighetsminister før i 2005, er det for så vidt sikkert riktig, men i statsrådets departement ligger fremdeles fordelingen av tippene, som også bidrar med midler til frivillige lag og organisasjoner. Forhåpentligvis er hun allerede nå på side med de frivillige lag og organisasjonene, vil jeg tro.

Den 30. april 2004 sendte statsministeren ut en pressemelding om at nå skulle frivillige lag og organisasjoner slippe mer fri, og at staten i mindre grad skulle styre disse. Dette var gode signaler for Frivillighets-Norge. Ja, vi har sågar fått en statsråd som skal være frivillighetsminister fra 2005. I pressemeldingen fra statsministeren sier han at «ildsjelene skal blomstre».

Jeg tror nok ikke at en uforutsigbar økonomi og det faktum at man må tilbake til vaffelsteking og dugnad for å få endene til å møtes, får ildsjelene til å blomstre, snarere tvert imot. Uten påfyll av god gjødsel visner selv ildsjeler. Utfordringen til frivillighetsministeren blir å ta vare på engasjementet og ildsjelene. Vi trenger dem i Norge. Gi frivillige lag og organisasjoner nødvendig forutsigbarhet i sin økonomi, slik at de kan gjøre den jobben de brenner for. Å gi frivillige lag og organisasjoner en engasjert, tydelig og ikke minst synlig frivillighetsminister, fortjener de.

Heikki Holmås (SV) [11:24:29]: Først vil jeg si at jeg er veldig glad for at det er kulturministeren som er her i dag og diskuterer dette. Veldig ofte når vi diskuterer spørsmål som har med viktig integrering og inkludering av ungdom og andre med innvandringsbakgrunn å gjøre, blir det sagt at dette handler om mennesker som har utenlandsk bakgrunn, så dette er et integreringsspørsmål for kommunalministeren. Derfor er jeg veldig glad for at det er kulturministeren som er her, for dette handler jo ikke om det. Skal vi lage et samfunn der vi klarer å viske ut skillene og gjøre oss mer fargeblinde, samtidig som vi klarer å gripe fatt i det viktige spørsmålet om å

inkludere mennesker med en annen bakgrunn, er det nødvendig at hver og en av ministrene på sitt område gjør sin jobb. Derfor er jeg glad for at Svarstad Haugland er her i dag.

Statsråden peker på at det finnes en del statlige pottter, både på kommunaldepartementssiden, med integreringstiltak i kommunene – en pott som styrkes i årets budsjett – og på de budsjettene som delegeres ut til kommunene. Men det store problemet og den store utfordringen ligger i forlengelsen av det resonnementet som kulturministeren førte, nemlig at vi på nasjonalt nivå kan ha prosjektmidler som varer i ett, to eller tre år, men det viktige arbeidet er det langsiktige og grundige arbeidet som griper fatt i prosjektene og sier at dette faktisk er noe vi må fortsette å gjøre, og så tar de fatt i det og finansierer det lokalt. Da er man avhengig av å ha en kommunesektor, både med fylkeskommuner og lokalkommuner, som har en økonomi der de er i stand til å si at vi ikke bare skal gjøre de lovpålagte oppgavene, vi skal gjøre de oppgavene som samlet sett skaper et bedre samfunn i den kommunen vi bor i.

Det er et problem at denne regjeringen fører en politikk som konsekvent sørger for større vekst i det private forbruket, og konsekvent prioriterer det – enda sterkere neste år enn i år – på bekostning av å satse på fellesskapsløsninger lokalt. Det er nettopp det en modell som Vard-modellen vil lide under på sikt, for vi kan gi penger på sentralt nivå i ett, to eller tre år, slik som interpellanten foreslår, men det langsiktige arbeidet må gjøres lokalt. Bare i år, f.eks., får kommunesektoren minst 2 milliarder kr i tapte skatteinntekter. Jeg lurer på hva kulturministeren ville sagt om hun hadde fått 2 milliarder kr i tapte inntekter å formidle over sitt budsjett. Da ville det blitt mye mindre kultur igjen, og det er nettopp det vi ser rundt omkring i landet. Det blir mindre av det som er bra, på grunn av at kommunene lider.

Einar Steensnæs (KrF) [11:27:52]: Jeg tror Vard-modellen fortjener alle de rosende ord fra denne talerstol som den i dag har fått. Det er et flott initiativ, og den har vist seg å være slitesterk. Det er en del initiativ som har vist seg ikke å kunne overleve, men Vard-modellen har vist seg å fungere godt over tid, og den har også vært et forbilde og en inspirasjon for tilsvarende initiativ i andre deler av landet.

Hovedutfordringen for Vard-modellen gjennom alle disse ti årene er å sikre en stabil finansiering. Interpellanten ser for seg en treårig periode hvor staten også bidrar med finansiering. Det er jeg for min del enig i. Statsråden har gjort rede for at både Kommunal- og regionaldepartementet og Kultur- og kirke departementet har midler, som de igjen har kanalisert til fylkeskommunene, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, for å nevne noen. De tar så stilling til hvordan midlene skal fordeles til enkeltprosjekter. Jeg tror at dette er den eneste farbare praktiske veien å gjøre det. Jeg er glad for den anerkjennelse og den attest som kultur- og kirke ministeren gir Vard-modellen i dag. Jeg tror det kan ha betydning for oppfølgingen av denne saken.

Vard-modellen må etter hvert finansiere og forankre sine budsjetter i de vanlige kanalene – egenfinansiering og støtte fra kommune og fylkeskommune. Jeg er enig med interpellanten i at så lenge Vard-modellen også er et pilotprosjekt og en modell for tilsvarende prosjekter ellers i landet, fortjener den også en finansiering med statlige midler, i hvert fall i en begrenset tidsperiode. Uansett hvem som er adressat for denne søknaden, håper jeg at denne runden i Stortinget har vist at det er bred politisk enighet om en slik tilnærming, og at Vard-modellen også bør sikres en slik statlig medfinansiering.

Jeg vil være praktisk og konkret og si det slik: Jeg synes for min del at Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite er den naturlige adressat å henvende seg til når det gjelder Vard-modellens andel i statlige budsjetter. De har fra departementets side blitt tildelt midler som nettopp retter seg mot de målgrupper som Vard-modellen arbeider for.

Kjell Engbreten hadde her overtatt presidentplassen.

Eli Sollied Øveraas (Sp) [11:30:49]: Senterpartiet støtter interpellanten i at det er viktig å integrere barn som har bakgrunn som innvandrare, flyktning og asylsøklar i det norske samfunnet.

Når det gjeld Vard-modellen, har Senterpartiet teke opp dette tidlegare og peika på at modellen manglar midlar. Det er mange frivillige organisasjonar som har teke initiativet til ei rekkje tiltak som har som mål å skape forståing og respekt mellom menneske med ulike bakgrunn. Dei fortener ros for innsatsen og engasjementet. Samspelet mellom dei frivillige kreftene rundt om i landet og offentlege instansar har ført til tiltak og aktivitetar som har bidrege positivt for svært mange menneske. Men dessverre er det mange, som fleire talarar før meg har streka under, som brukar tid, krefter og ressursar på å sikre finansieringa av prosjekta sine. Og finansieringa er, som det har vore sagt tidlegare, prega av å vere uføresieleg, noko som igjen medfører at folk går trøtt og gir opp. Storsamfunnet misser dermed verdifulle støttespelarar, støttespelarar vi rett og slett ikkje har råd til å misse.

Statsråden sa i svaret sitt at det skal bli lettare å drive frivillige aktivitetar. Ho vil forenkla regelverket, og det er positivt. Men eg må få minne statsråden om at søknadsmassen langt overstig dei midlane som er stilte til disposisjon. Eg vil også minne statsråden om at Regjeringsgang på gang minner kommunane om at det er dei lovpålagde oppgåvene som skal prioriterast, og det er ikkje akkurat ei oppmuntring til dei frivillige organisasjonane om å søkje støtte til sine aktivitetar.

Den organiserte idretten er på mange måtar eit førebillete i praktisk arbeid for integrering og mot rasisme. Vard-modellen er eit godt eksempel i så måte. Det hadde vore interessant med meir forskning på korfor barn og unge med minoritetsbakgrunn er mindre delaktige i idrett enn andre unge, og på korleis ein kan få fleire vaksne med minoritetsbakgrunn inn som trenarar eller leiarar.

Vard-modellen og tilsvarande prosjekt bør sikrast ei stabil finansiering over ein viss periode, anten tre år, som

interpellanten hevdar, eller det kan også vere to eller fire år – det er stabilitet som er stikkordet.

Vi har som sagt fremma forslag, vi har lagt inn meir midlar til frivillige organisasjonar som driv integreringsarbeid. Vi må vere positive, ikkje berre i ord, men også i handling.

Eirin Faldet (A) [11:34:11]: Da noen av oss fikk anledning til å lære mer om denne Vard-modellen, og ble presentert for den, ble vi veldig begeistret. Dette er nettopp en modell som gir håp om gode resultater i integreringspolitikken i praksis.

Idrett generelt, men fotball spesielt, trenger ingen språkkurs. Fotball er glede, engasjement og samarbeid. Selv om fotball er et ypperlig utgangspunkt for det som er hele hensikten med Vard-modellen, stopper det ikke ved idrettens egne kretser, selvsagt. Det måtte andre medspillere til. Vard-modellen har derfor et tett og naturlig samarbeid med bl.a. flyktningeheten, skolen i nærheten, Haugesund Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Politiets forebyggende gruppe og ikke minst Haugesund kommune.

Statsråden nevnte at det finnes flere lag som har gode løsninger på integreringen av barn og ungdom. Her vil jeg nevne at prosjektlederen for Vard-modellen har hatt tett kontakt med Vålerenga, som har jobbet for å oppnå et godt miljø i klubben.

Jeg gir honnør til interpellanten, som har tatt opp dette, for dette handler om Vard-modellen, men også mye mer. Dette er en interpellasjon som handler om forebyggende arbeid, og at det nytter. Det arbeidet er imidlertid vanskelig å finansiere, fordi kommunekassen er skrapp. Det er derfor helt nødvendig å se forebygging som en investering i framtiden. Og som Eli Sollied Øveraas sa, overstiger antall søknader den bevilgningen som foreligger i budsjettene nå. Og hvis en skal være kreativ, unne seg å tenke nytt og komme med gode ideer, må en vite hva en har å planlegge ut fra. Det er derfor det er så viktig at Vard-modellen nå sikres en stabil økonomi, slik at de kan hjelpe andre lag som ønsker å oppnå det samme – at de kan reise rundt og gi råd om hvordan en skal gå fram for å få det til. For, som sagt, fotball, bl.a., trenger ingen språkkurs.

Ranveig Frøiland (A) [11:37:23]: Statsråden meinte at eg ikkje høyrde. Høyrsla mi er ikkje så verst, men eg er rett og slett litt usamd. Eg hadde håpt på litt meir vilje til å gjera noko.

Statsråden påpeiker at Vard-modellen har vore eit viktig prosjekt å visa til, og alle dei andre som har hatt ordet i denne interpellasjonsdebatten, har òg vist til at dette er eit pilotprosjekt som ein kan og bør byggja vidare på. Så kan det henda at Vard ikkje har søkt om midlar ein plass der dei burde søkja. Dei bør sjølvsagt gjera det, men dei kan jo få råd om å søkja om alle moglege midlar.

Det å driva forebyggjande arbeid blant flyktningar og asylsøklarar er eit viktig arbeid, det er eit gjevande arbeid, men det er ikkje mange som står i kø for å gje pengar. Difor er det viktig at ein vert sikra økonomi, og eg

synest den førre statsråden frå Kristeleg Folkeparti var veldig klår på at det burde vera statleg finansiering av dette pilotprosjektet. Eg håper enno at denne statsråden vil gjera meir enn å gjera det litt enklare å søkja – for det er viktig, lat meg berre understreka det – ta nokre initiativ til å få folk saman, bruka pilotprosjektet til å visa andre kva ein kan gjera, og vera litt aktiv blant dei frivilljuge, for det er utruleg viktig at dei ikkje går lei, og at dei ikkje slit seg ut på å søkja om midlar.

Når det er så brei semje her om at nokre prosjekt må finna si løysing ved hjelp av staten, håper eg, sjølv om statsråden ikkje hadde nokre pengar i dag, at ein vil bruka dette pilotprosjektet til å visa andre korleis dei kan dra nytte av det arbeidet som alt er gjort. Og eg er litt skuffa over at statsråden ikkje kunne seia at ho vil bruka litt tid på å vidareføra dette over ein to–tre års periode, slik at vi har litt stabile rammevilkår.

Eg meiner ikkje at ein skal vera avhengig av ein rik onkel eller ei rik tante som vil gje pengar og få skattefrådrag. Eg oppfordrar alle til å gje pengar – det synest eg er heilt greitt, og eg gjev gjerne sjølv òg. Men at ein skal freista folk med skattefrådrag for at det skal drivast førebyggjande arbeid i idrettslaga, er eg betenkt over.

Eg berre tek utfordringa som er komen i pressemeldinga i vår, der det er sagt at no må ildsjelene få blomstra. Då treng vi ein frivillighetsminister som gjer litt meir enn å laga ein portal på nettet, viser kor viktig det er å støtta arbeidet, og tek initiativ til samarbeid.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland [11:40:48]:

Sidan eg var litt spydig då eg innleidde førre innlegget mitt, skal eg ikkje vera det no. Eg vil takka interpellanten for reising av problemstillinga.

Det er veldig interessant og viktig at vi fokuserer på det frivillige feltet, og eg gler meg til å gå i gang med det ansvaret eg kjem til å få over nyttår – sjølv om eg sjølv-sagt har ein del av det frivillige allereie i dag innanfor mitt departement. Samtidig er det slik at sektoransvaret skal liggja i fagdepartementa, men eg skal ha eit overordna ansvar.

Ein av dei viktigaste tinga er å gjera det lettare for organisasjonane, for det vi har opplevd dei siste åra – det har ikkje skjedd over natta, det har skjedd i mange år gjennom ulike regjeringar – er at det meir og meir har blitt bygt opp slik at dersom dei skal få pengar, skal dei gjera det som vi som politikarar vil dei skal gjera, og så skal dei laga søknader som passar inn i det som vi vil dei skal utføra. Slik har vi lagt ei klam hand over organisasjonane. Eg vil ikkje fråskriva Arbeidarpartiet ansvaret for det heller, for det har vore ein vilja politikk at organisasjonane skal utføra det som vi politikarar vil at dei skal gjera, og så skal dei få pengar dersom vi synest søknaden tilfredsstillar dei krava vi har til arbeidet deira.

Eg meiner vi skal sleppa dei laus. Då må det bli slik at vi òg gir pengar til ting vi ikkje liker, fordi organisasjonane er glade for det, sjølv-sagt så lenge dei held seg innfor m.a. norsk lov. Då skal dei sleppa å laga alle desse søknadene. Kanskje dei skal få meir støtte til drift utan at det skal vera basert på søknader og på den papirmølla

som vi har i dag, samtidig som vi må ha ei form for kontroll med offentlege pengar. Eg trur vi skal få det til.

Når det gjeld arbeidet etter Vard-modellen, er det ein kombinasjon av idrettstiltak, som bør få midlar over idrettsbudsjettet, og integreringstiltak, som bør få midlar over andre budsjett. Det trur eg vi òg kan få til. Men det er viktig at ein då set seg ned og søker om midlar der dei er å henta, fordi dei har ei viktig oppgåve og visjon i forhold til arbeidet sitt.

Ein annan ting som eg òg ynskjer å leggja betre til rette for enn i dag, er møteplassar for dei frivillige organisasjonane. Då er ideen frå interpellanten i forhold til å ha idédugnad og møteplassar for dei som utfører arbeidet, noko som eg vil ta med meg i det vidare arbeidet. Det er ein god idé, og eg har allereie tenkt ein del på det. Men dei møteplassane er det viktig at vi som statlege myndigheiter er med på å leggja til rette for, og det vil vi gjera.

Så eit lite apropos til Eirin Faldet, som seier at fotballspelarar ikkje treng språkkurs. Det er kanskje som tilskodar på fotballbanen eg har fått eit «rikare» språk. Om det er veldig positivt, kan diskutera – eg har aldri lært så mange bannord som når eg har vore på fotballkamp i England! Så det er mykje som blir sagt frå tribunen iallfall. Men dei som spelar, kan klara å gjera det utan språkkurs, det er eg samd i.

Presidenten: Sak nr. 3 er dermed ferdigbehandlet.

J ø r g e n K o s m o gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 43 (2003-2004) – om Datatilsynet og Personvernemndas årsmeldinger for 2003 – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: I sakene nr. 2 og 3 foreligger det ikke noe voteringstema.

S a k n r . 4

Referat

1. (35) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 130/2004 av 24. september 2004 om innlemmelse i EØS-avtalen av rådsforordning (EF) nr. 1/2003 av 16. desember 2002 om gjennomføring

av konkurransereglene i EF-traktaten artikkel 81 og 82 (St.prp. nr. 3 (2004-2005))

Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.

2. (36) Forslag fra stortingsrepresentantene Arne Sortevik, Gjermund Hagesæter, Harald T. Nesvik og Øyvind Vaksdal om valg av målbruk i offentlig tjeneste (Dokument nr. 8:7 (2004-2005))

Enst.: Sendes familie-, kultur- og administrasjonskomiteen.

3. (37) Forslag fra stortingsrepresentantene Synnøve Konglevoll, Lena Jensen og Øyvind Korsberg om statlig bevilgning til «Prosjektet 46664 Tromsø» på kr 12 000 000 (Dokument nr. 8:9 (2004-2005))

Enst.: Sendes finanskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for sosialkomiteen til uttalelse før innstilling avgis.

4. (38) Forslag fra stortingsrepresentantene Jorunn Ringstad og Karin Galaaen om endring av kalkulasjonsrenten for samferdselsprosjekt til 4 pst. (Dokument nr. 8:8 (2004-2005))

Enst.: Sendes samferdselskomiteen.

Møtet hevet kl. 11.50.
